

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

19.4.2017

Η απώλεια της βιοποικιλότητας είναι μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο πλανήτης, καθώς όλο και περισσότερα είδη απειλούνται με εξαφάνιση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η καταστροφή του τροπικού δάσους του Αμαζονίου, ενός από τα πλουσιότερα οικοσυστήματα στον κόσμο. Βέβαια, υπάρχουν κάποιες περιπτώσεις επιτυχούς διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος. Η συνολική εικόνα, ωστόσο, δεν είναι ρόδινη.

Οι άνθρωποι είναι υπεύθυνοι για την επιτάχυνση της εξαφάνισης των ειδών. Όσο αυξάνεται ο πληθυσμός, τόσο μεγαλύτερο είναι το τίμημα για το περιβάλλον: με την εντατική καλλιέργεια της γης, τις κατασκευές, τη μόλυνση, την κοπή των δέντρων και την υπερεκμετάλλευση των ωκεανών, βλάπτουμε το οικοσύστημα και καταστρέφουμε τους πιο πολύτιμους πόρους από τους οποίους εξαρτιόμαστε απόλυτα.

Αποτελούμε και εμείς μέρος της βιοποικιλότητας, αυτού του ιστού της ζωής, όπου οι άνθρωποι, τα ζώα, τα φυτά και άλλοι οργανισμοί εξαρτώνται ο ένας από τον άλλο. Χρειαζόμαστε τη φύση – μας προσφέρει καθαρό αέρα, καθαρό νερό και τροφή, ανακυκλώνει τα απορρίμματα και ρυθμίζει το κλίμα. Και όλα αυτά δωρεάν! Σύμφωνα με πρόσφατους υπολογισμούς, αν επρόκειτο να αντικαταστήσουμε αυτές τις υπηρεσίες που παρέχει η φύση με άλλες τεχνητές εναλλακτικές λύσεις, αυτό θα μας κόστιζε δισεκατομμύρια ευρώ το χρόνο – και σε ορισμένες περιπτώσεις κάτι τέτοιο δεν θα ήταν καν εφικτό. Αν δεν αλλάξουμε τη συμπεριφορά μας, η ευχάριστη ζωή μας πρόκειται να αλλάξει.

Θα έχετε ίσως δει κάποια λίμνη που είχε κρυστάλλινα καθαρά νερά να μετατρέπεται σε πράσινο βάλτο. Ο φαύλος κύκλος αρχίζει με τη μόλυνση που σκοτώνει τα ψάρια, τα οποία κανονικά θα έτρωγαν τα φύκια, μέχρι τελικά να καταρρεύσει όλο το οικοσύστημα. Μήπως αυτό είναι μόνο μια πρόγευση από όσα μας επιφυλάσσει το μέλλον;

Τα οικοσυστήματα επηρεάζονται, επίσης, από την κλιματική αλλαγή. Οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα από τα ορυκτά καύσιμα και η καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος – ιδιαίτερα των δασών και των υγροτόπων – έχουν οδηγήσει στην υπερθέρμανση του πλανήτη. Αν δεν μειώσουμε αυτές τις εκπομπές και δεν διατηρήσουμε υγιή τα οικοσυστήματα, η θερμοκρασία μπορεί να αυξηθεί κατά περίπου 1 έως 6°C αυτόν τον αιώνα, με σοβαρές συνέπειες για όλους. Τα συχνότερα φαινόμενα ξηρασίας, κυμάτων καύσωνα, πλημμυρών και πυρκαγιών θα θέσουν σε κίνδυνο τα ζώα, τα φυτά και τους ανθρώπους.

Χρειαζόμαστε υγιή οικοσυστήματα για να αμβλύνουμε την κλιματική αλλαγή και να προσαρμοστούμε σε αυτήν, καθώς και για να αποφύγουμε τις πιο δυσμενείς της συνέπειες. Οι ωκεανοί, τα δάση και οι βάλτοι αποτελούν φυσικές «παγίδες άνθρακα». Τα παράκτια οικοσυστήματα, όπως οι υγρότοποι, τα δάση με μαγκρόβια δέντρα (με ρίζες μέσα στην θάλασσα), οι κοραλλιογενείς ύφαλοι και οι παραλίες με φυσικά φράγματα, προσφέρουν φυσική προστασία στις ακτογραμμές.

Δεν μπορούμε να αντιμετωπίσουμε την απώλεια της βιοποικιλότητας, αν δεν αντιμετωπίσουμε την κλιματική αλλαγή. Είναι, όμως, αντίστοιχα αδύνατο να αντιμετωπίσουμε την κλιματική αλλαγή, χωρίς να διαχειριστούμε τη βιοποικιλότητα και τα οικοσυστήματα. Και τα δύο προϋποθέτουν συντονισμένη παγκόσμια δράση. Και πρέπει να ξεκινήσουμε από εμάς τους ίδιους!

Από το Βιβλίο των Νέων της Ευρώπης 2010-2011 (διασκευή).

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- A.** Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε (80 - 100 λέξεις).
Μονάδες 25
- B.1.** Να αναπτύξετε σε μια παράγραφο 80 – 100 λέξεων το περιεχόμενο της παρακάτω φράσης:
«υπάρχουν κάποιες περιπτώσεις επιτυχούς διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος».
Μονάδες 12
- B.2.** Να αναφέρετε δύο τρόπους ανάπτυξης της πρώτης παραγράφου, εντοπίζοντάς τους στο κείμενο.
Μονάδες 6
- B.3.α.** Να δώσετε ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: παρέχει, εφικτό, ίσως, συνέπειες (μονάδες 4).
- B.3.β.** Να δώσετε ένα αντώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: υπεύθυνοι, βλάπτουμε, απόλυτα, συχνότερα (μονάδες 4).
Μονάδες 8
- B.4.α.** Να χαρακτηρίσετε τη σύνταξη (ενεργητική – παθητική) στις παρακάτω προτάσεις (μονάδες 2) και να τη μετατρέψετε στην αντίθετή της (μονάδες 2):
- Τα οικοσυστήματα επηρεάζονται, επίσης, από την κλιματική αλλαγή.
 - Τα συχνότερα φαινόμενα ξηρασίας, κυμάτων καύσωνα, πλημμυρών και πυρκαγιών θα θέσουν σε κίνδυνο τα ζώα, τα φυτά και τους ανθρώπους.
- B.4.β.** Να εξηγήσετε τη λειτουργία των σημείων στίξης στα παρακάτω αποσπάσματα:
- Όσο αυξάνεται ο πληθυσμός, τόσο μεγαλύτερο είναι το τίμημα για το περιβάλλον: (άνω και κάτω τελεία)
 - Και όλα αυτά δωρεάν! (θαυμαστικό)
 - Μήπως αυτό είναι μόνο μια πρόγευση από όσα μας επιφυλάσσει το μέλλον; (ερωτηματικό)
 - Οι ωκεανοί, τα δάση και οι βάλτοι αποτελούν φυσικές «παγίδες άνθρακα» (εισαγωγικά)
 - τα δάση με μαγκρόβια δέντρα (με ρίζες μέσα στην θάλασσα) (παρένθεση) (μονάδες 5).
- Μονάδες 9**
- Γ.** Συμμετέχοντας στο Συμβούλιο Νέων της Ευρώπης εκφωνείτε ομιλία 600 περίπου λέξεων με θέμα την απώλεια της βιοποικιλότητας του πλανήτη. Στην ομιλία σας αυτή να εξηγήσετε γιατί οι άνθρωποι της εποχής μας έχουν ευθύνη για την επιτάχυνση της εξαφάνισης των ειδών και να προτείνετε τρόπους με τους οποίους οι νέοι μπορούν να συντελέσουν στην αλλαγή της ανθρώπινης νοοτροπίας και στάσης γενικότερα απέναντι στο περιβάλλον.

Μονάδες 40

Καλή επιτυχία!